

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Školní družina při Základní škole Český Brod, Tyršova 68

Zpracovaly:

Mgr. Jitka Majerová – ředitelka školy

Bc. Hana Kopecká – zástupkyně pro ŠD

Zpracováno dne: 1. 9. 2026

1. Identifikační údaje

Název ŠD	Školní družina při ZŠ Tyršova 68, Český Brod, 282 01
Sídlo ŠD	Žitomířská 171, 760, Husovo náměstí 19, Český Brod, 282 01
Kontakt	Mobily jednotlivých vychovatelek
Zástupkyně pro ŠD	+420 605 948 471
Kontakt ředitelna	+420 321 622 496
E-mail školy	info@2zscbrod.cz
Ředitelka školy	Mgr. Jitka Majerová
Zástupkyně pro ŠD	Bc. Hana Kopecká
IZO školy	113300182

Umístění školní družiny

Školní družina je součástí základní školy a její provoz probíhá ve třech budovách školy. Celkem je organizován provoz v 10 odděleních.

Účastníci zájmového vzdělávání z 1. ročníků mají svá oddělení v budově ŠD v Žitomířské ulici čp. 171. Účastníci 2. ročníků využívají prostory budovy ZŠ Žitomířská čp. 760. Účastníci 3. a 4. ročníků sídlí v budově ZŠ Husovo náměstí čp. 19.

K pobytu a pohybovým aktivitám využíváme školní zahradu v Žitomířské ulici čp. 760, zejména pro 1. a 2. ročníky. Účastníci 3. a 4. ročníků využívají také dětské hřiště umístěné vedle budovy čp. 70. Dále je podle charakteru činnosti využíván městský park na Husově náměstí.

Stravování probíhá v prostorách Školního restaurantu Bezručova čp. 1099. Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci probíhá průběžně, podle aktuálních potřeb a situace.

Prostorové podmínky

- Budova školy Husovo náměstí 19
- Budova školy Žitomířská 171
- Budova školy Žitomířská 760
- Školní zahrada – Žitomířská 760
- Městský park – Husovo náměstí

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je školské zařízení poskytující zájmové vzdělávání mimo vyučování. Jejím posláním je vytvářet bezpečné a podnětné prostředí pro odpočinek, relaxaci, rozvoj zájmů a smysluplné využívání volného času.

Účastníci mohou volit mezi spontánními a řízenými činnostmi, vlastními aktivitami a zájmovými činnostmi organizovanými školní družinou nebo školou. V rámci kroužků jsou nabízeny zejména sportovní všestrannost, výuka IT, ruční práce a hravá angličtina.

K pohybovým aktivitám mohou účastníci využívat školní zahradu, která nabízí pískoviště se zastřešením, fotbalové hřiště, malou horolezeckou stěnu, houpačky, stoly s lavicemi, pingpongový stůl a dvě pergoly.

Činnost družiny podporuje spolupráci, toleranci a respektování individuálních rozdílů. Rozvíjí sociální, pohybové, tvořivé, komunikační i praktické dovednosti a připravuje účastníky na aktivní život ve společnosti. Důraz je kladen na zdravé posilování osobnosti, správnou motivaci, radost z činnosti, zvědavost a pozitivní hodnocení.

Důležitou součástí práce vychovatelek je vytváření atmosféry, ve které se účastníci mohou bezpečně vyjadřovat, rozvíjet své schopnosti, spolupracovat s ostatními a postupně přebírat odpovědnost za své chování a rozhodování.

Charakteristika účastníků

Kapacita školní družiny je 250 účastníků. Družinu v současné době navštěvují především účastníci 1.–4. ročníků naší školy, převážně z Českého Brodu a přilehlých vesnic.

- Ranní družina: 6:30–7:30 hodin
- Provoz 1. tříd: 11:20–16:30 hodin
- Provoz 2.–4. tříd: dle rozvrhu, nejpozději do 16:30 hodin

Ranní družina je otevřena denně v budově školy v Žitomířské ulici čp. 760. Z ranní družiny jsou účastníci předáváni vychovatelkou třídním učitelkám. Provoz všech oddělení končí v 16:30 hodin.

3. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

Ve školní družině je ředitelkou školy jmenována zástupkyně pro školní družinu, která zajišťuje přihlašování a odhlašování účastníků, předávání informací rodičům nebo zákonným zástupcům a vyřizování podnětů a stížností týkajících se školní družiny.

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky 1. stupně ZŠ. Výjimečně mohou být přijati také žáci 2. stupně. O zařazení účastníků do školní družiny nebo o jejich vyloučení rozhoduje ředitelka školy.

Úplata za školní družinu činí 2 000 Kč za školní rok. Zákonní zástupci platbu zasílají do elektronické pokladny. Úplata je kontrolována zřizovatelem a je splatná do 30. 9. daného školního roku. Při pozdějším přihlášení účastníka se výše úplaty krátí o poměrnou část podle data nástupu. Úplata nebo její poměrná část se vrací v případě odhlášení či vyloučení účastníka z docházky nebo v případě omezení provozu, například při přechodu na distanční výuku.

Přihlašování a odhlašování účastníků probíhá na základě písemných žádostí rodičů nebo zákonných zástupců prostřednictvím zápisního lístku, který slouží jako přihláška do školní družiny. V něm je vyznačen rozsah docházky a způsob odchodu účastníka ze ŠD.

Omluvu nepřítomnosti, případné odchylky od docházky nebo odchodu ze ŠD sdělují rodiče nebo zákonní zástupci vychovatelce písemně. Předem známou nepřítomnost oznámí rovněž písemně. Odhlašování účastníka se provádí na základě písemného sdělení rodičů nebo zákonných zástupců.

Evidence účastníků zájmového vzdělávání je vedena v aplikaci Bakaláři. Při zápisu jsou rodiče nebo zákonní zástupci seznámeni s Vnitřním řádem ŠD, což potvrzují podpisem. Na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky je účastník zařazen do zájmového vzdělávání ŠD a vztahují se na něj veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání v ZŠ Český Brod, Tyršova 68.

4. Materiální podmínky a vybavení ŠD

Provoz školní družiny probíhá v pěti samostatných hernách, které disponují vybavením vhodným pro provoz družiny. Další oddělení využívají běžné školní třídy.

Všechna oddělení jsou vybavena moderním nábytkem odpovídajícím potřebám věku účastníků a 1. a 2. oddělení i interaktivní tabulí. V letošním roce byly zakoupeny nové stoly a židle. Ostatní oddělení využívají místnosti družiny v budově školy na Husově náměstí č. 19 a v budově školy Žitomířská č. 760.

Podle charakteru činnosti využíváme také počítačovou učebnu, sokolovnu, sportovní halu a školní zahradu v Žitomířské ulici. Vychovatelky pracují s elektronickou evidencí docházky a třídní knihy v aplikaci Bakaláři.

Budovy splňují požadavky na hygienu a bezpečný provoz. Prostory jsou podle potřeby obměňovány a doplňovány novým nábytkem, pomůckami a materiálem tak, aby podporovaly rozvoj účastníků a umožňovaly pestrou nabídku činností.

5. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují kvalifikované vychovatelky. Jejich odborné zaměření je průběžně prohlubováno prostřednictvím akreditovaných kurzů nebo samostudia. Všechny vychovatelky pracují se školními tablet a počítači a využívají aplikaci Bakaláři.

Důraz je kladen také na vzájemnou spolupráci vychovatelek, sdílení zkušeností a průběžné reagování na potřeby jednotlivých účastníků.

6. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Účastníci jsou pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování ve školní družině i mimo ni. Spontánní a řízené činnosti se vzájemně prolínají a jejich skladba respektuje psychosociální podmínky výchovně-vzdělávací práce.

Pitný režim je zajištěn během oběda ve školní jídelně a v odpoledních hodinách ve školní družině. Účastníci jsou pravidelně upozorňováni na nebezpečí úrazu, zejména při pohybu na schodech a při pobytu venku.

Účastníci ze ŠD nikdy neodcházejí bez vědomí vychovatelky. Zdravotní problémy nebo úraz neprodleně hlásí vychovatelce. Všichni dbají na bezpečnost svou i ostatních a snaží se předcházet konfliktním situacím.

Prostory a vybavení školní družiny jsou v souladu s platnými hygienickými předpisy a bezpečnostními normami.

7. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychovatelky úzce spolupracují s výchovným poradcem školy, školní psycholožkou, rodiči a podle potřeby také s přidělenými asistenty pedagoga či dalšími pracovníky školy. Účastníci jsou v nejvyšší možné míře začleňováni do všech aktivit školní družiny.

Činnosti respektují individuální možnosti, schopnosti a potřeby účastníků. Je uplatňován rovný přístup ke vzdělávání a podle potřeby jsou využívány individuální postupy při plnění obsahu a cílů výchovné činnosti v ŠD.

Formy vzdělávání:

- pravidelná výchovně-zájmová činnost
- příležitostné a tematické činnosti (akce ve škole i mimo ni, výlety, divadla, sportovní turnaje, soutěže apod.)

- individuální práce s účastníky
- spontánní činnost

8. Denní skladba činností

Po skončení vyučování: převlékání a přezouvání v šatně, přechod do školní jídelny, oběd a návrat do budovy Žitomířská 760 nebo Husovo náměstí 19.

Odpočinkové činnosti: klidové aktivity – spontánně volené i nabízené činnosti v jednotlivých odděleních a na zahradě.

Činnosti v kroužcích: sportovní všestrannost, ruční práce, výuka ICT a hravá angličtina.

Zájmové činnosti: seberealizace, rozvoj dovedností, vlastní aktivity a podpora individuálních zájmů.

Rekreační činnost: regenerace sil a sportovní aktivity na školní zahradě nebo v městském parku.

Příprava na vyučování: procvičování učiva prostřednictvím didaktických her, atlasů, encyklopedií a práce na PC.

9. Vzdělávací a výchovné oblasti

Člověk a jeho svět

Oblast rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti získané v rodině a v mateřské škole a dále je rozšiřuje prostřednictvím každodenních činností, her, vycházek a společných aktivit.

1. Místo, kde žijeme

Poznáváme nejbližší okolí, organizaci školy a družiny i město. Pořádáme vycházky do okolí školy a upevňujeme znalosti bezpečné cesty do školy a ze školy. Poznáváme významné objekty města, například knihovnu, městský úřad, poštu, banky, policii a požární zbrojnici. Na vycházkách se učíme orientovat v prostoru a čase, seznamujeme se s historií a památkami Českého Brodu a zařazujeme prvky dopravní výchovy.

Rozvíjená kompetence: Občanské kompetence

2. Lidé kolem nás

Osvojujeme si zásady slušného chování a vedeme účastníky k úctě, respektu a toleranci k ostatním lidem. Ve školní jídelně se učíme správnému stolování. Vysvětlujeme jednotlivě i ve skupinách, že všichni lidé si jsou rovni a nikdo si nezaslouží šikanu. Učíme účastníky vzájemně si pomáhat, spolupracovat a tolerovat odlišnosti.

Rozvíjená kompetence: Kompetence k řešení problémů

3. Lidé a čas

Vytváříme režim při organizování denních činností, pravidelně střídáme práci a odpočinek a připravujeme účastníky na vyučování. Vedeme je k vytváření základů pro smysluplné využívání volného času a k vnímání času jako důležité součásti každodenního života.

Rozvíjená kompetence: Kompetence k trávení volného času

4. Rozmanitosti přírody

Pozorujeme různorodost a změny v přírodě při vycházkách a výletech. Zařazujeme encyklopedické čtení s následným výtvarným zpracováním a věnujeme se ekologické výchově a ochraně přírody. Podporujeme zájem o živou i neživou přírodu a vedeme účastníky k ohleduplnému vztahu k prostředí.

Rozvíjená kompetence: Kompetence k učení

5. Člověk a jeho zdraví

Účastníci poznávají sami sebe a seznamují se se zdravým životním stylem, správnou hygienou a čistotou, nemocemi a odpovědností za své zdraví. Učí se základům první pomoci při úrazech a jsou vedeni k dodržování pitného režimu, vhodnému pohybu a bezpečnému chování.

Rozvíjená kompetence: Kompetence interpersonální, občanské

6. Umění a kultura

Vedeme účastníky k vnímání kultury, vhodného chování, stolování, vystupování na veřejnosti, oblékání a cestování ve své zemi i ve světě. Rozvíjíme vnímání estetiky a krásy okolí. Účastníci se učí vyjadřovat pomocí linie, tvaru, barvy, gesta a mimiky i prostřednictvím jazyka. Zařazujeme dramatickou a hudební výchovu, které umožňují vyjadřování emocí. Využíváme také výstavy, besídky a další kulturní akce.

Rozvíjená kompetence: Kompetence komunikativní

V rámci mediální výchovy využíváme přiměřené mediální prvky – TV, DVD a PC. Účastníci následně hovoří o tom, co viděli a slyšeli, a učí se hodnotit okolí i vlastní zkušenost.

Rozvíjená kompetence: interpersonální

10. Klíčové kompetence

RVP stanovuje pro předškolní, základní a střední vzdělávání klíčové kompetence, které na sebe navazují. Ve školní družině se rozvíjejí jako souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů získávaných v průběhu docházky. Jednotlivé kompetence se přirozeně prolínají ve všech činnostech zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení: dokončení práce, otázky a odpovědi, hledání souvislostí, využití zkušeností a praxe

2. Kompetence k řešení problémů: řešení situací ve svém okolí, hledání možností, logičnost a promyšlenost postupů

3. Komunikativní kompetence: ovládání řeči a schopnost vhodně formulovat myšlenky a věty při komunikaci s vrstevníky i dospělými

4. Sociální a interpersonální kompetence: odpovědnost za své chování, ohleduplnost, respekt, spolupráce a rozpoznání projevů šikany

5. Činnostní a občanské kompetence: plánování, organizování, hodnocení, uvědomování si odpovědnosti k úkolům, hájení práv svých i druhých a ohleduplnost

6. Kompetence k trávení volného času: smysluplné využívání volného času, rozvíjení zájmů v individuálních činnostech i v organizovaných skupinách a schopnost odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času

11. Cíle ŠVP školní družiny

Konkrétním cílem školní družiny je vést účastníky k tvořivému a logickému myšlení, spolupráci, rozvoji jejich nadání a zájmů a k posilování pozitivních návyků. Současně chceme přispívat k prevenci rizikových a patologických jevů a vytvářet podmínky pro bezpečné, podnětné a smysluplné trávení volného času.

- rozvoj osobnosti
- získání všeobecného přehledu odpovídajícího věku a úrovni 1. stupně ZŠ
- pochopení a uplatnění zásad demokracie – práv a povinností občanů
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k rozdílné identitě člověka – národnostní, kulturní, jazykové a náboženské
- pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů
- poznávání světových kulturních tradic a hodnot
- získávání znalostí o ochraně životního prostředí
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví

12. Plán zájmového vzdělávání a činností v ŠD

Plán je rozvržen do čtyř tematických bloků odpovídajících čtyřem ročním obdobím: PODZIM, ZIMA, JARO a LÉTO. Je stanoven na období jednoho školního roku a je určen pro účastníky ve věku přibližně 6–10 let.

Jednotlivé činnosti se mohou podle aktuálních podmínek, počasí, zájmů účastníků a organizačních možností vzájemně prolínat a doplňovat.

1. ztvárnění ročních období různými výtvarnými technikami
2. vycházky – pozorování okolí, orientace v čase a prostoru, respektování pravidel silničního provozu (kompetence 1, 4)
3. hry – sebezpoznaní a poznávání skupiny dětí, pravidla společenského chování (kompetence 2)
4. správné a smysluplné využívání volného času (kompetence 6)
5. výlety do přírody – zvířata, rostliny, pozorování změn, určování flory a fauny a ochrana přírody (kompetence 1)
6. péče o zdraví – pitný režim, pohybová aktivita, nové hry v ŠD, tělocvičně a na zahradě (kompetence 5)
7. základní funkce na počítači podle individuálních možností účastníků
8. společenské akce – výstavy, besídky, divadelní představení, kino

12.1 Blok – PODZIM (září, říjen, listopad)

Prolínání výchovných složek: společensko-vědní, přírodovědná, estetická, pracovní, tělovýchovná a hudebně-pohybová.

Náměty činností:

- poučení o bezpečnosti, seznamovací hry a orientace v družině, škole a jejím okolí
- pravidla pro chodce, dopravní značky a dopravní prostředky – kresba, malba, koláže, básně a říkanky
- podzimní témata v literatuře, pozorování přírody na konci léta, sběr a lisování listů, tvorba ornamentů
- odlet ptactva, výroba budek a krmítek, houby – určování jedlých druhů
- správné stolování ve školní jídelně a doma, hygiena
- volné projekty s využitím různých výtvarných technik
- přírodovědné hry na zahradě, při vycházkách a v parku
- pořady s přírodovědnou tematikou
- výroba draků a soutěže
- dýně a houby zpracované různými výtvarnými technikami
- Halloween
- stavby z písku
- šipkovaná a další tematické hry

Celodružinové akce:

- zajištění organizace školního roku, zápis účastníků do ŠD, rozdělení úkolů vychovatelkám, spolupráce s učiteli a projednání celoročního plánu
- výstavky podzimních prací v prostorách družiny a školy

12.2 Blok – ZIMA (prosinec, leden, únor)

Náměty činností:

- bezpečnost na komunikacích a pozorování ptáků v zimě, péče o budku a krmítko na zahradě
- adventní tvoření a výroba dáreků na Vánoce
- vycházky za vánoční výzdobou města a seznamování s tradicemi
- beseda nad knihami a práce s ilustracemi
- první pomoc a její trénování prostřednictvím dramatizace situací
- zimní hry a soutěže na sněhu
- příprava na karneval, výroba a výstava masek a výzdoba prostor ŠD

Celodružinové akce:

- Čert a Mikuláš
- výroba betlémů z papíru a jiných materiálů
- koledy
- zimní výzdoba a vánoční výstavky
- stavění sněhuláků
- návštěva muzea
- zimní radovánky
- příprava dáreků pro budoucí prvňáčky k zápisu
- příprava dáreků pro rodiče a zaměstnance školy

12.3 Blok – JARO (březen, duben, květen)

Náměty činností:

- vycházky městem a po jeho okolí a pozorování změn v přírodě – zahrádky, první jarní květy
- povídání o počasí a koloběhu vody v přírodě, pozorování mláďat
- Velikonoce – symboly, písně, říkanky a tvořivé aktivity
- hry v místnosti, na zahradě a v parku

- ekologická výchova a ochrana přírody – život včel
- povídání o oblékání v souvislosti se změnami počasí
- zaměstnání rodičů – tematické hry
- poznávání zvířat a přilet ptáků z teplých krajín
- tematicky zaměřené vycházky
- jarní výzdoba družiny
- slet čarodějnic
- péče o květy v družině
- jarní úklid před ŠD
- výrobky ke Dni učitelů a Dni matek
- míčová odpoledne na zahradě

12.4 Blok – LÉTO (červen)

Náměty činností:

- přírodovědné vycházky k rybníku a do parku – léčivé rostliny, pozorování údržby trávníků a záhonů, skladba květin a tvorba herbářů
- četba knih o přírodě
- sportování na školní zahradě a stavby z písku
- výtvarné ztvárnění letní přírody
- bezpečnost při koupání, jízdě na kole či jiných prostředcích
- rozeznávání jedovatých i nejedovatých rostlin
- vyhodnocení soutěží, odměny a tvorba diplomů
- hodnocení uplynulého roku v ŠD
- bezpečnost o prázdninách

Celodružinové akce:

- oslava MDD
- loučení se čtvrtými ročníky
- sportovní soutěže
- rozloučení se školním rokem
- Hurá na prázdniny

13. Dokumentace vedená v ŠD a další činnosti

- Řád a režim ŠD
- elektronická třídní kniha a docházka, přehled účastníka – aplikace Bakaláři
- docházková kniha pro ranní družinu
- zápisový lístek do ŠD

Literatura a časopisy

- Sluníčko
- Mateřídouška
- Méďa Pusík
- Pastelka
- Dráček
- Informatorium pro MŠ a ŠD
- Speciál pro ŠD

Distanční výuka

V případě distanční výuky probíhá komunikace v rámci jednotlivých oddělení prostřednictvím e-mailů, aplikace Teams a aplikace WhatsApp. Účastníkům jsou zasílány dobrovolné náměty výtvarných, literárních a tvořivých aktivit. Je umožněno také virtuální setkání jednotlivých oddělení prostřednictvím Teams v předem domluveném čase.

Ve školním roce 2024/2025 a 2025/2026 byla družina při ZŠ Český Brod, Tyršova 68, okr. Kolín zapojena do šablon OP JAK a OP JAK II.